

Elfogadta a testület a jövő évi költségvetési koncepciót

A legutóbbi testületi ülésen jóváhagyta az önkormányzat a 2009. évi költségvetési koncepciót, mely nagyban függ a jelenlegi gazdasági helyzet alakulásától.

Pataki György október elsejétől vezeti a Balatonalmádi Rendőrkapitányságot. A testületi ülés során bemutatkozott a képviselő testületnek, vázolta jövőbeni elképzeléseit. Elmondása szerint sikeres nyarat zártak, mert csökkent a bűncselekmények száma a térségben. A rendőrségen jelenleg létszámhiány áll fenn, hiszen öt-hat főre még szükség lenne. A helyi polgárőrséggel jó a kapcsolatuk, sokat jelent az ő munkájuk. Terveik között szerepel egy új főkapitányság, mert a jelenlegi kinőtték. - *Ebben az évben Lovason tizenegy bűncselekmény történt, csakúgy mint tavaly, így elmondható, hogy nem „fertőzött övezet” Lovas község* – emelte ki a település büneseteit a rendőrkapitány.

Elfogadta a testület a 2009. évi költségvetési koncepciót, mely számba veszi mindazon feladatokat, amelyeket törvényi vagy egyéb jogszabályi kötelezettségből ellát. A koncepció kiterjed az intézmény rendszerére, az ott dolgozó személyek, munkakörét, képzettségét számba veszi. - *2005. január 1-jétől a hatósági feladatok ellátására körjegyzőség működik, melynek fenntartása mindkét önkormányzat részére jelentős költségmegtakarítást jelentett az elmúlt évben. Így továbbra is indokolt a közös hivatali*

apparátus működtetése Paloznakkal – vázolta a koncepció egyik sarkalatos pontját Tóth Gáborné körjegyző.

Az önkormányzat önállóan látja el az alábbi feladatokat:

- park- és temető fenntartás
- gyermekjóléti szolgálat
- falugondnoki szolgálat
- teleház

Az önkormányzat feladatainak jelentős részét más településsel közösen fenntartja, együttműködési szerződések alapján. Ide tartozik az óvodai nevelés, az alapfokú iskolai oktatás és a védőnői feladatok, melyeket az alsóörsi önkormányzattal közösen látnak el. A Balatonfüredi Kistérségi Társulással pedig a központi orvosi ügyeletet, a belső ellenőrzési feladatokat és a szociális alapellátást biztosítják.

Jelenleg a két településen (Paloznakkal közösen) 914 fő lakik, amennyiben mindez elné az ezer főt, akkor emel-

kedne a körjegyzőségi támogatás. Most az állam havi szinten 400 ezer forint támogatás nyújt, mely 1000 lakos felett 531 ezer forintra módosulna. Az elmúlt két év során nyolcvanhat fővel emelkedett a lakosok száma, de a koncepció kitért egy esetleges harmadik település bevonására is.

A jövő évi tervek között az alábbi beruházások szerepelnek:

- a Faluház átalakításának az előkészítése, lehetséges pályázatok, például az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program
  - Településrendezési terv felülvizsgálata
  - Savanyú-kút
  - temetői támfal
  - vízház mögötti terület közművesítése
  - ingatlan vásárlások
- Előreláthatólag a decemberi testületi ülésen dönt az önkormányzat a helyi adó-

rendeletek felülvizsgálatáról és azok esetleges emeléséről. A személyi jellegű juttatások tervezését nagyban befolyásolja a költségvetési törvényben meghatározottak, valamint a kormány ezt követő döntései. A szociális ellátások tervezését nagyban érinti a nyugdíjminimum összegének alakulása, valamint a gazdasági környezet.

A településrendezési terv módosítására három ajánlatot kapott a testület, melyről későbbi időpontban döntenek. A hiányzó utcanevek felhívására egyetlen javaslat sem érkezett a hivatalba, így azokról a képviselő-testület egyhangúlag döntött. Az önkormányzat még tárgyalta a falumegújítási pályázatról, mely a templomtér és környezetének rendbetételéről szólna, valamint a református templom felújításáról.

Szendi Péter

Visszatekintés az elmúlt hónapokra

Visszatekinteni az elmúlt hónapokra nagyon nehéz, főleg így novemberben, amikor szeretteinkre is emlékezünk.

Az év első találkozásakor mindig izgalommal figyelem és megnyugvást jelent, amikor mindenki megérkezik, együtt a csapat, kezdhethük az évet. Létszámunk stabil, mintegy húsz fő, próbálunk új tagokat beszervezni, nyitottak vagyunk, várunk minden nyugdíjast, aki közénk szeretne tartozni.

A téli esték hosszúak, így felüldülést jelentett az önkormányzat által szervezett nívós esti előadások, hiszen olyan témák voltak, amelyek közvetlenül érintik a nyugdíjasokat.

Lassan eljött a tavasz, részt vettünk a Paloznakon rendezett sütemény versenyen, ahol két tagunk elismerésben részesült. A május 24. megyei nyugdíjas találkozón két tagtársunk oklevelet kapott a kézimunka kiállítás során. Kinizsi Pál címmel május végén várszínház előadást tekintettünk meg, majd egy nappal később (május 31-én) a képviselő-testületet vendégül láttuk Bácsi Gyula pincéjénél, a jó

hangulatról pedig Nádasi Elemer gondoskodott.

A Lovasi Napokon nyugdíjas társaim segédkeztek a szervezésben, alaposan kivették a részüket a programok során. Augusztusban sétahajózáson vettünk részt, míg ősszel segítettünk szüretelni nyugdíjas borosgazdáinknál. Október 14-én végre sikerült az agárdi gyógyfürdőbe eljutnunk, illetve megtekintettük a Pálinkafőző Múzeumot és a Bori várat.

December első felében egy napos kirándulást tervezünk Bécsbe, reméljük, hogy szép karácsonyi élményben lesz részünk. Jövőre is szeretnénk kirándulni, nyáron nagyszülőknokunk találkozást tervezünk a Savanyúkútnál, valamint színház látogatás szerepel a programjaink között. Továbbra is szeretnénk a következő évet együtt tölteni, szeretetben, megértésben, egymásra figyelve, sok kis apró örömet megélni, születésnapok és névnapok megünneplésével.

Tasi István

Malomvölgy Nyugdíjasklub vezetője

Könyvtári hírek

November elején könyvásárt szerveztünk a kiselejtett könyvtári könyvekből. Most pedig már megérkezett a több mint száz új könyv a Lovasi Könyvtárba.

Kötelező olvasmányok: A kőszívű ember fiai, Kincskereső kisködmön, Tüskevár, Az öreg halász és a tenger, Apostol.

Kézműves könyvek: 200 blokk foltvarráshoz, Horgolás mintákkal.

Szakácskönyvek: Afgán ételek, Öt földrész hatszáz receptje, Húsételek-sütemények könyve.

Regények: Jamyang Norbu: Sherlock Holmes Tibetben,

Munkácsi Gabriella: Rózsaláng.

Gyerekeknek: Játékszertár, Origami, Szalvátatechnika kezdőknek és haladóknak, Hajtogatási egyszeregy, Tündérek és tündér holmik nagy könyve.

Természettudományi enciklopédia sorozat: Növények és gombák, Kőzetek és ásványok, Óslények és hullók, Madarak, Klíma.

Beszédfejlesztő mondókák, versikék, nyelvtörők: Gólya, gólya, gilice.

A könyvek kikölcsonözhetőek a könyvtárban! Szeretettel várók mindenkit!

Nagy Tünde

MEGHÍVÓ

Kedves gyerekek!

Lovas Község Önkormányzata nevében szeretettel várunk benneteket az ide!

MIKULÁS ÜNNEPSÉGRE,

melyet

2008. december 6-án (szombaton)

11 órakor tartunk.

A Mikulás érkezéséig a Mozaik Bábszínház „Hol késel télapó?” című műsorát nézhetitek meg.

„...Aztán arra gondoltál-e már,

hogya a Télapónak ki ad ajándékot?

- A Télapónak? De hát neki nem kell ajándék, hiszen tele van a puttonya minden félével.

Azt vesz ki belőle magának, amit csak akar.

-Azért, az nem úgy van ám! A Télapó egész évben gyűjti a sok ajándékot a gyerekeknek, tömi tele a puttonyát. A végén aztán semmi sem marad neki, hiszen nem magának gyűjtöget, hanem a gyerekeknek.

Te szeretsz ajándékot kapni?

-Igen, nagyon!

- Na látod! Szegény Télapó is biztosan örülne, ha valaki gondolna rá... Télapónak ki ad ajándékot!?”

Lovasi Hírek

A LOVASI ÖNKORMÁNYZAT HÍRLEVELE

Felelős kiadó: Lovas Község Önkormányzata

Felelős szerkesztő: Szendi Péter

Tel.: 06 30 530 3466

E-mail: szendip@t-online.hu

Nyomtatás: Viza Kft. 8200 Veszprém, Hajlat u. 31.,
Tél./fax: 88 429 936, e-mail: viza.studio@chello.hu

Új név, új stratégia

Reformok előtt a Bakony-Balaton Horgász Szövetség

Idén a Horgász Egyesületek Veszprém Megyei Szövetsége átalakult, mely Rajnai Árpád ügyvezető elnök szerint „jó hatással” volt a megyei horgász egyesületekre. A szövetség vezetője említést tett a sokat emlegetett horgászturizmusról, és arról, hogy javult a kapcsolatuk a halászokkal.

- A névváltozáson kívül egyfajta stratégiai módosulás is történt, hiszen rá kellett jönnünk, hogy más problémájuk van a balatoni horgász egyesületeknek, mint a bakonyi pecásoknak – vallja Rajnai Árpád, aki üdvözölte a reformokat a szövetség életében. - Alapszabályunk szerint két szekciót állítottunk fel, a bakonyit és a balatonit, melynek élén két elnök áll. Az ő feladatuk a helyi horgász egyesületek problémáinak figyelemmel kísérése, továbbítása és képviselete. A reformoknak köszönhetően Zala és Vas megyei, valamint fővárosi egyesületek is csatlakoztak hozzánk. Célunk, hogy minél több szervezet társuljon hozzánk, vegye velünk fel a kapcsolatot, de mi nem csábítunk senkit, nem szeretnénk más szövetségektől „elszipkázni” a horgász egyesületeket.

-Ez mind nagyon szép és jó, de a horgász elsősorban a hal-mennyiségre apellál. A balatoni halhiányt sikerült megoldani?

- Örömkre szolgált, hogy tavasszal a Halászati Zrt.-nek sikerült orvosolnia a problémát, hiszen öt vagon pontyot telepítettek a Balatonba, melynek nagy része horogra is akadt. Reménykedtünk abban, hogy a folyamatos telepítések az évek óta fennálló halhiányt megoldják, de sajnos nem így történt. Júliustól kezdődően visszaesett a halfogás, különösen a keleti medencében. Mindezt nem ellensúlyozta az őszi süllő fogás, bár valóban szép „termést” eredményeztek sok horgásznál.

-Ezek szerint szükség lenne nyár eleji telepítésekre is?

-A Halászati Zrt. vezetősége ígéretet tett arra, hogy folyamatos halasítás lesz a Balatonban, nem titkoltan azzal a szándékkal, hogy a nyáron hozzánk látogató horgászok eredményesen horgásszanak. Nem kaptam arról tájékoztatást, hogy mindez miért nem valósult meg, de minden esetre nagy hatással volt a nyári kedvezőtlen halfogásra. Annak örülünk, hogy október elejétől megkezdődött a haltelepítés. Elsősorban „két nyaras”, tehát még nem fogható halállomány kerül kihelyezésre. Egyenlőre még „nem talákoztunk” ilyen halakkal, holott más években az őszi halasításkor nagyon sok méreten aluli hal került horogra. Úgy véljük, hogy a tó életében más probléma is lehet, amiért egyre gyérülő fogásról adnak számot horgászaink.

- Lassan „lejárt lemez” a sokat emlegetett horgászturizmus a Balatonnál. Szavaiból ítélve továbbra sem beszélhetünk erről, hiszen, ha nincs hal, akkor nincs horgászturizmus sem. Egyetért ezzel?

-Ugyanazt tudom mondani, mint tavasszal: továbbra sem beszélhetünk horgászturizmusról. A turizmus alatt én azt értem, hogy valaki a szabadsá-

ga alatt azért jön a Balatonhoz, mert szeretne megismerkedni a halfogás örömeivel, tudjon hódolni szeretett sportágának. Mindez pedig egyre kevésbé mondható el, hiszen csekély volt még az érdeklődők száma tagegyesületeinknél és szövetségünkönél is. Véleményem szerint a horgászok inkább más vizeken próbálnak szerencsét, amely valahol érthető is, hiszen a Balatonnak az elsődleges funkciója nem a halkitermelésben van, hanem egészen másban. Említettem már, hogy nyáron alig akadt hal a horogra, mely elsősorban a partközeli vízben volt elszomorító. Ami elgondolkasztató, szeptemberben sem dúskáltunk a halakban, így érthető, hogy pesszimista vagyok a horgászturizmus iránt.

-Üdvözölni lehet, hogy ebben az évben nagyon sok hallal kapcsolatos rendezvény volt a Balaton mentén. Szükség van az ilyen jellegű programokra?

-Mindenképpen, hiszen emberek százait vonzzák a főzőversenyek, ahol „hódolhatnak” a kulináris élvezeteknek. Ezáltal jobban megismerhetik a balatoni halfajtákat, azoknak elkészítési módját, nem utolsósorban pedig jó reklámot biztosíthat a horgászatnak. Ami örömdetes, hogy idén is több közös rendezvényt szerveztünk a Halászati Zrt.-vel, ami szerintem jó hatással volt a horgászok és halászok közötti kapcsolatok erősítésére.

-Közeledik a tél, ilyenkor az emberek többsége abban reménykedik, hogy befagy a Balaton. A horgászok is így vannak ezzel, bár a Balatonon nem igazán elterjedt a lékhorgászat?

-Reméljük, hogy idén hosszabb ideig borítja jégpáncél a Balatont, mint tavaly. Tisztában vagyunk mi is azzal, hogy a lékhorgászat elsősorban Kanadában és a skandináv országokban elterjedett, míg Magyarországon, beleértve a Balatont is, nem annyira népszerű. Ugyanakkor a nádartás miatt nagyon kívánatos a tó befagyása, hiszen a vízben visszamaradt növényzet, a nád, a víz minőségét rontja. A téli turizmus szempontjából hasznos lenne, hogy jég borítsa a Balatont, mert akkor sokan keresnék fel nemzeti kincsünket a téli sportolás miatt, beleértve akár a lékhorgászatot is.

-A mostani gazdasági recesszió Önöket mennyiben érinti?

-Ezt egyenlőre nem lehet megmondani, hiszen azt sem tudjuk, hogy jövőre hogyan alakul a taglétszámunk. Most zajlanak az év végi elszámolások, beszámolók az egyesületeknél. Úgy véljük, hogy elegendő a horgászok száma a Balatonnál, inkább a „tudatos” pecásokra számíthatunk, akik nemcsak a halkifogásban jártasak, hanem a Balaton védelmét, a természet szeretetét is fontosnak tartják.

Szendi Péter

Hirdessen a Lovas Hírekben

Hirdetési díjak

1/8 oldal 600 Ft

1/4 oldal 1100 Ft

1/2 oldal 2000 Ft

egész oldal 4000 Ft

Információ:

Lovas Teleház – Tel.: 06/87-575-083

Lovas Önkormányzat – Tel.: 06/87- 447-694

Beszámoló a Lovas Egyesület tevékenységéről

Mulasztást pótolunk, amikor most röviden a szeptember 14-én lezajlott lovas vetélkedő eseményeiről írunk. Szokás szerint kezdő, haladó és gazdafogat - hajtó számokat indítottunk. Idén viszont először a pónin lovagolóknak is rendeztünk egy kezdő szintű vetélkedőt.

A kezdő díjugratás eredményei:

1. helyezett: Berényi Alexandra Vörösberényből, Sári nevű lovával nyerte az Alsóörsi Önkormányzat nagydíját
2. helyezett: Kis Áron Lovasról, Pöttyömmel
3. helyezett: Horváth Zsuzsanna Nemesvámosról, Szelina nyergében

A haladó díjugratás eredményei:

1. helyezett: Berényi Krisztina Vörösberényből, Sári nyergében megnyerte a Lovasi Önkormányzat vándordíját
2. helyezett: Horváth Zsuzsanna Nemesvámosról, Szelinával
3. helyezett: Berényi Krisztina Inez hátán
4. helyezett: Decsi László lovasi versenyző, Találat nyergében
5. helyezett: Kis Áron az Egyesület színében, Szellővel

A póni kategóriában:

1. helyezett: Barla -Szabó Dániel Morettával
2. helyezett: Barla-Szabó Zsófia Hannibál nevű pónival
3. helyezett: Rotweil Luca, Masni nyergében

Mindhárom versenyző a Nemesvámosi Pauer istálló színében indult.

A gazdahajtás eredményei:

1. helyezett: Szöllősi József és Zsóvár Dániel, Csillag és Dollár nevű lovakkal, Hidegkútról
2. helyezett: Koch László és Mauer Sándor szintén Csillag és Dollár lovakkal, ők is hidegkúti hajtók
3. helyezett: Szentesi Vajk és Hor-

váth László, Laura és Glória lovakkal Vörösberényből

A vadászajtás eredményei:

1. helyezett: Koch László és Mauer Sándor
2. helyezett: Szöllősi József és Zsóvár Dániel
3. helyezett: Zsóvár Dániel és Szöllősi József

Minden számban a helyezettek szalagot, érmét, kupát és értékes tárgyjutalmakat kaptak.

Egyesületünk 2008-ban két díjugrató és fogathajtó vetélkedőt rendezett. Részt vettünk a Lovasi Napok rendezvénysorozatában, a lószépségszövetség versenyében, valamint az "I. Lóval járók" találkozó szervezésében. A Paloznaki Önkormányzat által lebonyolított szüreti felvonulásra hintót, fogatokat és jelmezes lovasokat biztosítottunk. A felsőörsi falunapokra három nyergelt lóval mentünk az ottani gyerekeket meglovagoltatni.

2009-es terveink hasonlóak az eddigi évekhez. Június elsején tartjuk a „Pünkösdi Díjugrató” vetélkedőt. A Lovasi Napokra ismét lószépségszövetség versenyét és gyermek lovagoltatást, valamint a „II. Lóval járók találko-

zóját és nemes ügyességi versenyt” szervezünk.

Szeptember 13-án a Búcsúra szintén díjugratás és póni lovaglás lesz, de itt nem indítunk fogathajtást. A tapasztalat azt mutatja, hogy évente egy fogathajtás és egy póni vetélkedő elég az éves programba. Tehát Pünkösdkor fogathajtás, Búcsúkor póni és díjugratás.

Eddigi eredményeinkhez a legtöbb segítséget a Lovasi Önkormányzattól kaptuk, amit hálásan köszönünk!

Taglétszámunk húsz fő felett van, pártoló tagjaink száma is emelkedett. Az Egyesület sikeres munkájához, gazdálkodásához hozzájárult az ő áldozatos segítségük, támogatásuk. Itt és most köszönet mindezt, de december 12-én az évzáró ünnepi közgyűlésen reméljük élő szóban is kifejezhetjük minden kedves barátunknak szívből jövő köszönetünket!

Egy egyesület akkor jó, ha tagjai aktívak és örömmel egyesületi tagok. Ezt remélve 2009-re, szeretettel meghívunk minden kedves érdeklődőt a „Pünkösdi-vetélkedő”-re!

J.v.P.

Környezeti értékek helyi védelme

Lovas község belterületén, 3 igen idős fekete szederfa (*Morus nigra* L.) található, amelyek egy nagyon ritkán előforduló Balaton-felvidéki régi gyümölcsfafajunk utolsó képviselői. A fák országosan is igen ritkának számító természeti értékek, melyek mérete, kora, gazdaságtörténeti jelentősége és esztétikai szépsége is kiemelkedő.

2008. augusztusában fedezték fel ezeket az értékeket a községben. A Balaton-felvidéki Nemzeti park igazgatója, Balogh László még ugyanebben a hónapban levélben hívta fel Kemenes Dénes polgármester úr és a fák tulajdonosainak a figyelmét ezen ritka fák megőrzésének szükségességére.

Dr. Sonnevend Imre okleveles erdőmérnök, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságának nyugdíjas botanikai felügyelője az alábbiakra hívta fel a testület figyelmét.

„Jelenlegi ismereteink és kutatásaink szerint a Balaton-felvidéken másutt nem ismerjük ennek a hajdan országosan is jobban elterjedt, gyümölcséért termesztett fafajnak az előfordulását. A Balaton-felvidék szőlő- és gyümölcsstermesztő községeiben még a legidősebb emberek is csak elvétve tudnak felidézni bécsi szederfa adatot az elmúlt 50-80 évből. A Badacsonyon nem ismerték, a Káli-medencében nem tudnak róla. Csopak községben is csak egy példányról, a református parókia udvarán állott bécsi szederfáról hallott a nyugdíjas lelkész, de ezt is kivágták már régen. A paloznaki hegyen Schrikkel al-

sótekeresi faiskola tulajdonos területén biztosan volt bécsi szeder a háború előtt, mert oltócsapokat innen vittek Tekeresre, oltás céljára, mert ott régen fekete (bécsi) szedret is lehetett kapni a hagyományos faiskolai választékban (egy idős balatonbozsoki kertész

visszaemlékezése szerint). Így tehát a bécsi szeder a táj jellegzetes gazdálkodási eleme is volt a régmúlt időkben, a ma még fellehető példányai pedig a régi Balaton-felvidéki gyümölcsstermesztés rég elveszett, mára már majdnem teljesen eltűnő emlékei.

Esztétikai látványa is jelentős: dús lombozatával, haragos zöld, keményen felálló hajtásrendszerével, szárazságtűrést tükröző érdes levéllemezeivel, éretlenül világos pirosas, éretten fekete, nagyméretű termésével különleges látványt nyújt. Mindhárom lovasi fa eléggé megrokkant egészségi állapotban van (a Gink-háznál lévő fa három hatalmas oldalága széthasította a törzset is, de ugyanez a helyzet a Bárfa-háznál lévő fával is, annak ellenére, hogy a fa koronája jó állapotban van). A fák évente meglehetősen dúsán teremnek, fiatal haj-

tásainak virulenciája nem utal a törzs elöregedett állapotára. Mindhárom fáról a jövőben számos oltócsapot lehet majd gyűjteni ezekről a fiatal hajtásokról, az esetleges újraszaporítás céljaira. E három fa kiindulási alapja lehet a fajaj ismételt elter-

son használt helyi elnevezést, a jellegzetes tájnyelvi elemet is beemelnénk a köztudatba. A Budai-hegyek környékén ugyanis 'török' szederként, Magyarország más területein pedig fekete vagy 'savanyú' szederfaként (az Alföldön eperfaként) emlegetik ezt a gyümölcsfát.

A felsorolt okok miatt mindenképpen fontos a szederfák helyi jelentőségű természetvédelmi értékkel nyilvánítása. Ezzel az intézkedéssel a törvényes védelem eszközeit is fel lehet sorakoztatni a fa megőrzése és megtartása érdekében.

A helyi önkormányzatnak rendeletet kell hozni a fák helyi jelentőségű természetvédelmi értékkel nyilvánításáról. A terület tulajdonosai bizonyára támogatni fogják a védelem alá helyezést, hiszen eddig is nagy gonddal őrizték ezeket az idős fákat. A tulajdonosokkal előzetesen egyeztetve, közölni kell a védetté nyilvánítási szándékot, majd a község lakosaival is ismertetni kell a meghozott rendeletet.

A védetté nyilvánítás után, a Nemzeti Park közreműködésével javasolok egy kis ünnepséget rendezni a községben, esetleg más rendezvénybe bekapcsolva, amelyre a helyi és megyei sajtót is meg kell hívni. Erre az alkalomra már egy-egy figyelemfelkeltő és rövid magyarázó táblát is érdemes lesz a helyszínre, a telkek kerítésein vagy annak közelében elhelyezni”.

A szederfák helyzetéről a testület is foglalkozott és annak rendeletét egyhangúlag jóváhagyta.

Szendi Péter

(Forrás: www.lovas.hu)

jesztésének a Balaton-felvidéken. Szakmai segítséget a Balatonarácson működő Kertészeti Szakközépiskola is adhat, előzetes tájékoztatásuk szerint szívesen részt vesznek ebben a munkában. Javasolom a jövőben a község belterületén található szabad helyekre (pl. a Malomvölgy utcai játszótér – ahol egyébként régen két példány is állott-, utak mente) ezt a fafajt is ültetni, fenntartva ezzel a község jellegzetes természeti elemét.

Javasolom, hogy a védelem alá helyezett három szederfa, mint természetvédelmi objektum nevében a „bécsi szeder” helyi elnevezés szerepeljen, megkülönböztetésül az általánosan ismert másik szederfától, a fehér szedertől (*Morus alba* L.), amelynek ugyan kétféle színű (fehér és lila) termése lehet, de a neve mégis fehér szeder. A „bécsi szeder” névadással a Lova-

Veszélyek az internetezésben, nemcsak gyerekeknek

Közeledik az év vége, és az ünnepek körüli tennivalók megsokasodnak. Vásárlási láz kap el bennünket, járjuk a nagy bevásárló központokat, és megragadjuk a legkülönbözőbb alkalmakat, hogy szeretteinknek kellemes meglepetést tudjunk okozni.

Vajon a nagy vásárlási körutakon elég óvatosak vagyunk?

Ebben az időszakban az emberek nagyobb összegekkel a pénztárcájukban járják az üzleteket, gyakran igen értékes ajándékokat vásárolnak. Mindenképpen fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy ez az időszak bizonyos bűnözői köröknek szintén beszerzési időszak, csak nem éppen törvényes körülmények között. Ha nem szeretnénk kellemetlen meglepetéssel haza indulni, mindenképpen olyan helyre tegyük a pénztárcánkat, ahol nehezen hozzáférhető, ne hagyjuk felügyelet nélkül a már megvásárolt ajándékokat, a bankkártyánk pin-kódját pedig ne a kártya mellett tartjuk és semmiképpen ne adjuk meg másnak.

Az internet használat jelentős részét, gyermekeink életében, az úgynevezett chatelés teszi ki. Ez valójában egy ismer-

kedési, beszélgetési, kapcsolatteremtési lehetőség.

Néhány tanács, amelyet a szülő/nevelő a gyermekkel történő beszélgetés során adhat:

- Ne higgy el mindent, amit az interneten olvasol!
- Ne add meg a nevedet, lakcímedet és a telefonszámodat interneten soha senkinek! Figyelj oda, ha az internetről adatokat, zenét vagy filmet töltesz le! Nem minden ingyenes, ami annak látszik!
- Légy óvatos csengőhangok letöltésénél, vagy más programok letöltésénél a mobilod számára!
- Ne nyiss meg üzeneteket az e-mailekben, vagy az Internet Messenger-ben, ha nem tudod, ki küldte őket, mert könnyen vírust, férget, vagy más károsító programokat tölthetsz a számítógépedre!
- Beszélj a szüleiddel vagy egy felnőttel, mielőtt az interneten szerzett ismerőssel találkozol!

A fenti tanácsokat elsősorban gyermekeinknek adhatjuk. De vajon mi felnőttek mindig elég óvatosak vagyunk, ha az adatainkat kérdezik akár élő szóban, akár

írásban vagy az interneten? Akár egy vásárlás kapcsán. Eszünkbe jutott már, hogy ha egy élénken érdeklődő idegennek mondunk el dolgokat, azt ő rosszra is használhatja? Például: a szomszédban kik laknak, mikor vannak itthon, van-e autójuk, szoktak-e gyakran utazgatni, a gyerekeikre ki vigyáz délután, esténként. A bűncselekmény elkövetése előtti terepszemlélet nagyon megkönnyíthetjük a közlékenységünkkel, jól informáltságunkkal, segítőkészségünkkel. Sajnos ugyanilyen könnyedén bánunk a saját személyes adatainkkal is!

Kérem, hogy egy kis egészséges gyanakvás legyen mindenkiben, aki idegennek ad felvilágosítást akár saját magáról, akár másokról!

Tájékoztatom a Kedves Olvasókat, hogy a Balatonalmádi Rendőrkapitányság már e-mailben is elérhető. Közérdekű bejelentéseket, javaslatokat, információkat várunk a következő címen: ugyeletbalatonalmadirk@veszprem.police.hu

Egyéni panaszokkal, ügyekkel továbbra is személyesen vagy telefonon keressenek meg bennünket!

*Stanka Mária
rendőr százados*

Játszóház időpontok karácsonyig

November 29-én (szombat) 9-12 óráig:

Adventi koszorú készítés, karácsonyi díszek készítése.

December 13-án (szombat) 9-11 óráig:

Gyertyaöntés. Vezeti: Halász Zsófia.

December 20-án (szombat) 10-12 óráig:

Mézeskalács sütés, díszítés.

Vezeti: Szabóné Teri.

Mindhárom rendezvény helyszíne a Faluház.

Szeretettel várunk mindenkit!

Nagy Tünde

MEGYEI HÍREK

EGYRE KERESETTEBB SZOCIÁLIS MUNKA

Veszprém megye szociális, gyermekvédelmi szakemberei a Szociális Munka Napját ünnepelték a minap Balatonfüreden.

A helyi önkormányzat nevében Dr. Kiszely Pál alpolgármester köszöntötte a mintegy 250 résztvevőt, bemutatta Balatonfüredet, méltatta a szociális szakterületen dolgozók tevékenységét. Talabér Márta, a megyei közgyűlés alelnöke ünnepi beszédében a szociális munkások, mint szeretetet közvetítők és őrzők nagyon jelentős, embert próbáló munkáját emelte ki. Mint mondta kevés anyagi elismerés fejében, de annál nagyobb elhivatottsággal végzik tevékenységüket.

A szakmai előadásokban dr. Révész Magda, a „Fióka” Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központ vezetője „Mi a siker a segítő szakmában” címmel a szociális szakemberek tevékenységét kísérő siker jelentőségét elemezte. Dr. Varga Gábor, a Petz Aladár Megyei Oktató Kórház főigazgató főorvosa a szociális munkások kihívásairól beszélt, kiemelve az egészségügyi szakterülettel történő szoros együttműködést. Váradi Gézné a Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ munkájába avatta be a résztvevőket.

Talabér Márta, a megyei közgyűlés alelnöke virágcsokorral köszöntötte a megyei önkormányzat illetékes szakbizottsága által 2008. évben a Gyermekvédelemért, és a Szociális Munkáért Díjban részesített személyeket. A szociális munkáért díjat Bardon Istvánné, a nyírlaki szociális otthon gazdasági vezetője, Horváthné Somogyi Ildikó, a az értelmi fogyatékosok tapolcai közhasznú egyesületének ügyvezetője, valamint Kölcze Imréné, a pápakovácsi idősek otthonának ápolója kapta. Gyermekvédelemért díjat vehetett át Pozsonyi Mónika, a balatonkenesei területi szociális intézmény vezetője és Varga Lászlóné, a megyei lakásotthonok igazgatóságának vezető helyettese.

Balatonfüred Város Önkormányzata képviselőjeként dr. Kiszely Pál alpolgármester átadta a megyei rendezvény vándorvázáját Holczinger Lászlónak, a 2009. évi rendezést magára vállaló Devecser Város Önkor-

mányzata polgármesterének.

FÓKUSZBAN A REHABILITÁCIÓ

Veszprém megye utógondozásra szoruló lakóin segít az a 2,7 milliárdos beruházás, aminek alapkövét a minap helyezték el Badacsonytomajon. Lasztovics Jenő megyei elnök különösen nagyra értékelte a leendő létesítményt a jelenlegi hazai egészségügyi körülmények között.

Krisztin N. László polgármester köszöntője után Mozsár János a fővállalkozó, kivitelező Prospect Invest Kft. ügyvezető igazgatója elmondta: az idősek tartós elhelyezését szolgáló apartman-, és gondozóházban, rehabilitációs és egészségügyi szolgáltató központban a főépület négy szintes lesz. Hetvenkilenc lakószobából áll majd, és szintenként hat apartmanból, összesen 150 ágy áll rendelkezésre. A főépület mellett három apartman ház is épül négy-négy lakással. A gyógyítás mindösszesen 6500 négyzetméteren folyik majd.

A szolgáltatások közül kiemelkedő az átlagon felüli orvosi, illetve szakápolói, rehabilitációs szolgáltatás, a fiziko-, és gyógyvizes terápiák. Évente 1500 ember rehabilitációját végzik el.

Az épület tervezésekor kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy az épület illeszkedjék a település építészetéhez, valamint a táj jellegéhez. A szolgáltatásokat az otthon lakóin kívül mások is igénybe vehetik majd.

Szent Miklós - Mikulás

Piros ruhás, ősz hajú és szakállú bácsi sétál az utcán, hatalmas puttonnyal a hátán. A gyerekek mosollyal arcukon köszöntik őt, ölebe ülnek, versikét vagy éneket morgognak az orruk alatt, majd pár kedves mondattal később, vidáman távoznak ajándékkal a kezükben.

Mikulás, vagyis Szent Miklós püspök volt, a keleti egyház máig is legtiszteltebb szentje.

A legenda szerint a szomszédságban lakó férfinak volt 3 lánya, akiket férjhez akart adni, de nagy szegénységben éltek, így nem volt hozomány a lányok számára. Szent Miklós az éj leple alatt a lányok ablakába három zacskó aranyat tett, hogy megmentse becsületüket, és tisztességesen férjhez tudjanak menni. Mikor a harmadik lány ablakától osont el az éjszaka közepén, meghallották a mocorgást, kinéztek, de már csak egy piros ruhás alakot láttak sietősen távozni a hóesésben. Innen ered a szokás, hogy csizmát, zoknit teszünk az ablakba vagy a kandalló fölé ajándék reményében. A magyar parasztság körében a Mikulás járás alakult ki, amikor is álarcos Mikulások és Krampuszok ijesztgették este az utcán az embereket. Egyébként ez a szokás, valószínű, hogy Ausztriából került Magyarországra. Mára már mindenki tisztában van vele, hogy december 6-án a Mikulás Lappföldről érkezik rénszarvas szánon. Ez 1925-ben terjedt el egy újságcikk miatt, melyben megírták, hogy az Északi sarkon nincs fű a rénszarvasoknak, hogy legeljenek, és ezért kicsit lentebb, Finnországban laknak.

Más országok szokásai:

A finn Mikulás (Joulupukki) Helsinkiben már december elejétől kezd-

ve rénszarvasokkal járja az utcákat. A szánhúzókat gyönyörűen fel vannak díszítve, piros kantárral, és a szelídebb példányoknak még a hátára is felülhetnek a gyerekek. A finnek szerint csak a Korvatonturi-ban (egy kis faluban) élő Mikulás az igazi.

A norvégoknál nagyon hasonlóak a szokások, mint nálunk magyaroknál. A különbség, hogy a Nisse, vagyis a norvég Mikulás nem éjszaka érkezik a kéményen keresztül, ezért mindig tisztá a ruhája. Krampuszok helyett pedig manócskái vannak, akik közül az istállóban lakó Fjornisse például a farm állataira vigyáz.

Szent Miklós (Christmas Father) ünnepe Amerikában a 19. században keveredett össze karácsony ünnepével. Az amerikai gyerekek nem csak a Mikulást kedvelik nagyon, de

szánhúzó rénszarvasait is. Egy amerikai dal szerint Rudolfot, a rénszarvas testvérei kicsúfolták piros orra miatt, a Mikulás azonban őt választotta maga mellé, és azóta együtt járják a világot, hogy a gyerekeknek ajándékot vigyenek. Egyéb eltérések is találhatóak az amerikai és magyar Mikulás kultusz között: míg nálunk a tsitzára suvickolt csizmákat helyezik ki a gyerekek ablakaikba, addig angolszász kortársaik a kandallópárkányra akasztott zoknijaikba várják ajándékaikat, s hogy a télapó ne távozzon üres hassal egy kis sütit és tejet is készítenek neki a zoknik mellé (hálájuk jeléül).

Általában a Mikulás mellől nem hiányozhatnak a Krampuszok azaz a segédek, akikre azért van szükség, mert ők hozzák a büntetést (a virgácsot) a rossz gyerekeknek. Általában ördög-formájúak, vörös vagy fekete színűek, fejükön szarvakat viselnek és az esetek nagy többségében hosszú, bojtos farkuk van. Magyarországon a Télapó érkezik Krampuszal, vagy anélkül is, mivel a hiedelmek alapján egész évben feljegyzést készít a gyerekekről, ezért pontosan tudja: kinek jár ajándék, kinek pedig virgács. Bár a gyerekek jobban örülnek a Télapó láttán, a virgácsot osztó Krampuszt inkább tartják mókásnak, mint ijesztő ördögnek.

A rossz gyerekek tehát virgácsot kapnak, de mit is szokás tenni a jó gyerekek csomagjába?

A dió, mogyoró, narancs, cukorka, csoki egyaránt megfelelő ajándéknak bizonyul.

(forrás: internet)